

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ(Survey Research) ในลักษณะค้นหาเหตุหรือปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการสอนของครูจ้างสอน โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การจัดกระทำข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ครูจ้างสอนจำนวน 853 คนจากโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ในเขตภาคตะวันออกเฉียงใต้ ปีการศึกษา 2543 ซึ่งประกอบด้วย 8 จังหวัด ได้แก่ ชลบุรี ระยอง เพชรบูรณ์ สระแก้ว นครนายก ระยอง จันทบุรี และตราด รวมทั้งสิ้น จำนวน 853 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ครูจ้างสอนจำนวน 273 คน ตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, p. 608) และได้การสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) ของครูจ้างสอนในแต่ละจังหวัดดังแสดงรายละเอียดใน ตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและจำนวนกลุ่มตัวอย่างครูจ้างสอนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา
จำแนกตามจังหวัด ในเขตภาคตะวันออก

จังหวัด	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
ชลบุรี	199	63
ฉะเชิงเทรา	212	68
ปราจีนบุรี	76	24
สระแก้ว	175	56
นครนายก	18	6
ระยอง	77	25
จันทบุรี	72	23
ตราด	24	8
รวม	853	273

เครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้เพื่อการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามซึ่งจำแนกเป็น 4 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) เกี่ยวกับคุณภาพชีวิตการทำงานของครูจ้างสอน ด้านคุณภาพชีวิตการทำงาน 8 ด้าน ตามหลักการของ ฮิวส์ และ คัมมิง (Huse & Cumming, 1995, pp. 273-238) ซึ่งประกอบด้วย ด้านการได้รับค่าตอบแทนที่เหมาะสมและเป็นธรรม ด้านสิ่งแวดล้อมที่ถูกต้องสุขลักษณะและปลอดภัย ด้านการพัฒนาความสามารถของบุคคล ด้านความก้าวหน้าและความมั่นคงในการทำงาน ด้านบูรณาการทางสังคม ด้านระเบียบและข้อบังคับในการปฏิบัติงาน ด้านความสมดุลระหว่างชีวิตกับการทำงานและการปฏิบัติงานในสังคม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) เกี่ยวกับพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารโรงเรียน ตามหลักการของ ฮาลปิน (Halpin, 1966, p. 88) ซึ่งประกอบด้วย พฤติกรรมการบริหารแบบมิติกิจสัมพันธ์ และพฤติกรรมการบริหารแบบมิติมิตรสัมพันธ์

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) เกี่ยวกับความสัมพันธ์กับผู้อื่นของครูจ้างสอน ตามแนวคิดของอัลเดอร์เฟอร์ (Alderfer, 1972, pp. 507 – 532) ซึ่ง

ประกอบด้วยด้านความสัมพันธ์กับผู้ร่วมงาน ด้านฐานะอาชีพในทัศนะของบุคคลทั่วไป ด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของหน่วยงานและด้านการได้รับการยอมรับนับถือยกย่อง

ตอนที่ 4 เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า(Rating Scale) ตามหลักการจัดการเรียน การสอนของครู (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2543, หน้า 51) ซึ่งประกอบด้วย การเตรียมการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้สื่อการสอนและการวัดผลประเมินผลการเรียน

การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือการวิจัย

1. ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามการวิจัยแต่ละตอน โดยยึดหลักการและทฤษฎีของนักวิชาการ ผนวกกับแบบสอบถามที่มีนักวิจัยอื่นได้ศึกษาไว้ก่อนแล้วดังนี้

ตอนที่ 1 ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามโดยยึดแนวคิดและหลักการคุณภาพชีวิตการทำงานของ ฮิวส์ และคัมมิง (Huse & Cumming, 1995, pp. 273-238) และผนวกกับ แบบสอบถามของ พรพิมล แม้นญาติ (2545, หน้า 78)

ตอนที่ 2 ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามโดยยึดแนวคิดและหลักการพฤติกรรมกรรมการบริหารของ ฮาลปิน (Halpin, 1966, pp. 89) และผนวกกับ แบบสอบถามของ ขนิษฐา สุทธิปรีชา (2544, หน้า 91)

ตอนที่ 3 ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามโดยยึดแนวคิดและหลักการความสัมพันธ์กับผู้อื่นของ อัลเดอร์เฟอร์ (Alderfer, 1972, pp. 507 – 532) และจากเอกสารที่เกี่ยวข้องอื่นๆ

ตอนที่ 4 ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามโดยยึดแนวคิดและหลักการของตามหลักการจัดการเรียน การสอนของครู (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2543, หน้า 51) และผนวกกับ แบบสอบถามของ เวณิกา บวรสิน (2541, หน้า 112)

2. เสนอร่างแบบสอบถามต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อพิจารณาตรวจสอบและให้ความเห็นชอบ

3. เสนอแบบสอบถามที่ผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์กับผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อพิจารณาและตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และความชัดเจนของภาษาที่ใช้ในการเขียนแบบสอบถาม โดยผู้ทรงคุณวุฒิรายชื่อดังต่อไปนี้

3.1 รศ. ดร. คุณวุฒิ คนฉลาด

ข้าราชการบำนาญ

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

- 3.2 รศ.ดร. สุนทร บำเรอราช อาจารย์ประจำภาควิชาหลักสูตร
และการสอนคณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยบูรพา
- 3.3 ผศ.ดร. เสรี ชัดแจ้ง อาจารย์ประจำภาควิชาวิจัย
และวัดผลการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
- 3.4 ดร.สิทธิพร นิยมศรีสมศักดิ์ อาจารย์ประจำภาควิชาบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
- 3.5 นายจร เลลิมวงศ์ ผู้อำนวยการประถมศึกษา
จังหวัดระยอง

4. เสนอแบบสอบถามต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อพิจารณาและปรับปรุง
แก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

5. ทดลองใช้แบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้วกับครูจ้างสอนสังกัดสำนัก
งานการประถมศึกษาจังหวัดที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 60 คน เพื่อวิเคราะห์หาคุณภาพของ
เครื่องมือดังนี้

5.1. ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Item Discrimination) ด้วยวิธีหาค่าสหสัมพันธ์ ระหว่าง
ค่าเฉลี่ยรายข้อกับค่าเฉลี่ยรวมแต่ละตอน (Item – Total Correlation) ตามวิธีของ เพียร์สัน
(Pearson's Product Moment Correlation) และได้ค่าอำนาจจำแนกรายข้อโดยมีค่าสหสัมพันธ์
รายข้อ (r) ของแบบสอบถามแต่ละตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ด้านคุณภาพชีวิตการทำงานของครูจ้างสอนมี ค่าอำนาจจำแนก
รายข้อ (r) ระหว่าง .39 - .78

ตอนที่ 2 ด้านพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารโรงเรียน ค่าอำนาจจำแนก
รายข้อ (r) ระหว่าง .27 - .82

ตอนที่ 3 ด้านความสัมพันธ์กับผู้อื่นค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r) ระหว่าง .41 - .75

ตอนที่ 4 ด้านพฤติกรรมกรรมการสอนค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r) อยู่ระหว่าง .36 - .81

รายละเอียดปรากฏในภาคผนวก ข หน้า 104 - 107

5.2 ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยการ หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา
(Alpha - Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach, 1990; pp. 202-204) และได้ค่าความเชื่อมั่น
แต่ละตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ด้านคุณภาพชีวิตการทำงานของครูจ้างสอน มีค่าความเชื่อมั่น (α) = .95

ตอนที่ 2 ด้านพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหาร โรงเรียนค่าความเชื่อมั่น

(α) = .82

ตอนที่ 3 ด้านความสัมพันธ์กับผู้อื่นค่าความเชื่อมั่น (α) = .90

ตอนที่ 4 ด้านพฤติกรรมการสอน ค่าความเชื่อมั่น (α) = .94

รายละเอียดปรากฏในภาคผนวก ข หน้า 104 – 107

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา ถึงผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดในเขตภาคตะวันออกเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวม ข้อมูล

2. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากครูจ้างสอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดในเขตภาคตะวันออก โดยจัดส่งทางไปรษณีย์ ได้รับแบบสอบถามคืน จำนวน 250 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 91.58 ของแบบสอบถามทั้งหมด ดังรายละเอียดในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละแบบสอบถามที่ส่งและได้รับคืนจำแนกเป็นจังหวัด

จังหวัด	แบบสอบถามที่ส่ง	ได้รับคืน	ร้อยละ (%)
ชลบุรี	63	63	100
ฉะเชิงเทรา	68	60	88
ปราจีนบุรี	24	20	83
สระแก้ว	56	51	91
นครนายก	6	6	100
ระยอง	25	22	88
จันทบุรี	23	20	86
ตราด	8	8	100
รวม	273	250	91.58

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows (Statistical Package for Social Science Version 10.0)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตการทำงานของครูจ้างสอน พฤติกรรมการบริหาร ของผู้บริหาร โรงเรียน ความสัมพันธ์กับผู้อื่นของครูจ้างสอน และพฤติกรรมการสอนของครูจ้างสอนโดยใช้ คะแนนเฉลี่ย (Mean) และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) แล้วนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ตามแนวคิดของ บุญชม ศรีสะอาด และ บุญส่ง นิลแก้ว (2535, หน้า 23-24) โดยกำหนดเกณฑ์เครื่องมือการวิจัยแต่ละตอนดังนี้

ตอนที่ 1 คุณภาพชีวิตการทำงานของครูจ้างสอน ใช้เกณฑ์ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.51 – 5.00	หมายถึง	คุณภาพชีวิตอยู่ในระดับมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย 3.51 – 4.50	หมายถึง	คุณภาพชีวิตอยู่ในระดับมาก
คะแนนเฉลี่ย 2.51 – 3.50	หมายถึง	คุณภาพชีวิตอยู่ในระดับปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย 1.51 – 2.50	หมายถึง	คุณภาพชีวิตอยู่ในระดับน้อย
คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.50	หมายถึง	คุณภาพชีวิตอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 2 พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารโรงเรียน ใช้เกณฑ์ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.51 – 5.00	หมายถึง	พฤติกรรมการบริหารอยู่ในระดับมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย 3.51 – 4.50	หมายถึง	พฤติกรรมการบริหารอยู่ในระดับมาก
คะแนนเฉลี่ย 2.51 – 3.50	หมายถึง	พฤติกรรมการบริหารในระดับปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย 1.51 – 2.50	หมายถึง	พฤติกรรมการบริหารอยู่ในระดับน้อย
คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.50	หมายถึง	พฤติกรรมการบริหารอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ความสัมพันธ์กับผู้อื่นของครูจ้างสอน ใช้เกณฑ์ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.51 – 5.00	หมายถึง	ความสัมพันธ์อยู่ในระดับมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย 3.51 – 4.50	หมายถึง	ความสัมพันธ์อยู่ในระดับมาก
คะแนนเฉลี่ย 2.51 – 3.50	หมายถึง	ความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย 1.51 – 2.50	หมายถึง	ความสัมพันธ์อยู่ในระดับน้อย
คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.50	หมายถึง	ความสัมพันธ์อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 4 พฤติกรรมการสอนของครูจ้างสอน ใช้เกณฑ์ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง พฤติกรรมการสอนอยู่ในระดับ
มากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง พฤติกรรมการสอนอยู่ในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง พฤติกรรมการสอนอยู่ในระดับ
ปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง พฤติกรรมการสอนอยู่ในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง พฤติกรรมการสอนอยู่ในระดับ
น้อยที่สุด

2. การทดสอบสมมติฐานเพื่อศึกษาอิทธิพลของปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการสอน
ของครูจ้างสอนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ในเขตภาคตะวันออก ใช้วิธีการวิเคราะห์
การถดถอยพหุคูณแบบหลายขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)